

Collegebericht

Collegevergadering: 1 september 2020

Zaaknummer : 642070
Afdeling : Voorbereiding Openbare Ruimte
Portefeuillehouder : A.P. van der Have
Openbaarheid : Openbaar

ONDERWERP

Informatie stand van zaken overeenkomst AEB

In dit collegebericht wordt u informatie gegeven over lopende acties m.b.t de overeenkomsten met het AEB Amsterdam. In dit collegebericht wordt ingegaan op:

- Inhoud en reikwijdte overeenkomst met AEB
- Nieuwe overeenkomst afvalverwerking 2023
- Nascheidingsinstallatie AEB

Inhoud en reikwijdte contract

De gemeente Heemstede heeft een overeenkomst tot het verwerken van ons huishoudelijk restafval met AEB Amsterdam. Deze overeenkomst is aangegaan per januari 2013 en heeft een looptijd van 10 jaar, dus tot 1 januari 2023. De overeenkomst kan tussentijds niet door AEB of de gemeente Heemstede worden beëindigd, behoudens voor zover in de overeenkomst anders is bepaald of met uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van beide partijen (artikel 8, lid 4). Heemstede levert jaarlijks circa 5500 ton huishoudelijk restafval aan ter verwerking.

Vorbereiding op 2023

Het huidige verwerkingscontract van Heemstede loopt, evenals dat van het merendeel van de deelnemende gemeenten, per 31 december 2022 af. De huidige verwerkingscontracten zijn afgesloten met het AEB op basis van het verlenen van een zogenaamd 'alleenrecht'.

Daarom is het noodzakelijk de restafvalverwerking vanaf 2023 opnieuw te waarborgen, rekening houdend met de ontwikkelingen en ambities van en bij de gemeenten in het kader van de landelijke VANG-doelstelling en de landelijke ontwikkelingen in de afvalverwerkende branche.

In gezamenlijkheid met Meerlanden-gemeenten, aangevuld met nog een aantal andere gemeenten, is een verkenning gestart naar de opties voor de verwerking van ons restafval per 1 januari 2023. Op 20 juni 2020 is opdracht gegeven aan het externe bureau dat deze verkenning uitvoert. We verwachten met de gezamenlijkheid schaalvoordelen te behalen.

Onderdelen van deze verkenning zijn:

- verkenning van de mogelijkheden voor het duurzaam en efficiënt verwerken van gemeentelijk huishoudelijk restafval;
- inzicht in de opties en mogelijkheden voor het waarborgen van de be- en verwerking van huishoudelijk restafval per 1 januari 2023.

Bij de verkenning wordt gekeken naar de mogelijkheden en onmogelijkheden ten aanzien van o.a.:

- samenwerking bij een openbare aanbesteding;
- (quasi) investering bij een overheidsgedomineerd bedrijf (zoals HVC of Omrin);
- samenwerking bij het verlengen van de huidige overeenkomst met AEB;
- overige opties.

Planning

De bedoeling is dat de verkenning loopt tot eind 2020. De verkenning levert inzicht in opties voor de verwerking van restafval per 1 januari 2023 en de raad zal hierover uiteraard worden geïnformeerd.

Nascheidingsinstallatie AEB

In december 2016 is in een addendum “huishoudelijk afval scheidingsinstallatie” de nascheiding van het restafval vastgelegd. In het addendum staan drie scenario’s:

1. De gemeente stopt met de bronscheiding van Kunststof verpakkingsafval, Metalen en Drankenkartons. Het huishoudelijk restafval zal worden nagescheiden door AEB;
2. De gemeente stabiliseert de bronscheiding van Kunststof verpakkingsafval, Metalen en Drankenkartons op het huidige niveau. Het huishoudelijk restafval zal worden nagescheiden door AEB;
3. De gemeente kan de bronscheiding van Kunststof verpakkingsafval, Metalen en Drankenkartons uitbreiden. Het huishoudelijk restafval zal worden nagescheiden door AEB.

De gemeente Heemstede heeft gekozen voor scenario 3. Voor het verwerkingstarief betekent dit vanaf de ingebruikname van de nascheidingsinstallatie door AEB (eind 2017) een opslag van € 4 per ton aangeleverd huishoudelijk restafval.

De in het contract genoemde percentages te behalen nascheiding zijn op basis van een inspanningsverplichting vanuit het AEB.

In het addendum is ook overeengekomen dat twee jaar na ingebruikname van de installatie gemeente en AEB gezamenlijk de uitwerking van het gekozen scenario evalueren. De gemeente heeft dan de mogelijkheid onder voorwaarden te wisselen van scenario.

De overeenkomst laat dus geen ruimte voor tussentijdse beëindiging, maar er is wel een mogelijkheid om na evaluatie te wisselen van scenario voor de nascheiding.

Uitvoering contract

Eind 2017 is de nascheidingsinstallatie door AEB in gebruik genomen. Na de eerste opstartproblemen bleek de nascheidingsinstallatie structureel niet naar behoren te werken. Het beoogde recyclepercentage was 22,95% en dit is blijven steken op gemiddeld 5,7% (cijfers van maart 2020). Dat is nog steeds winst ten opzichte van geen nascheiding, maar niet wat is overeengekomen.

Meerlanden heeft, in samenwerking met Heemstede, andere Meerlandengemeenten en o.a. de gemeente Haarlem, op 14 maart 2019 de eerste brief hierover aan AEB gestuurd naar aanleiding van het door de gemeente in januari

Collegebericht

Collegevergadering: 1 september 2020

2019 ontvangen (vertrouwelijke) Optimalisatieplan Scheidingsinstallatie AEB. In de brief wordt om een onderbouwing gevraagd waaruit blijkt dat het AEB aan haar inspanningsverplichting voldoet en hoe wordt omgegaan met de betaalde opslag van € 4 per ton aangeleverd huishoudelijk restafval. In dit proces wordt nauw samengewerkt tussen de verschillende gemeenten.

Op 13 mei 2019 heeft Meerlanden namens de gezamenlijke gemeenten een tweede brief geschreven aan AEB over de nascheiding. Hierin ligt de nadruk op het gevoerde bestuurlijk- en directieoverleg en openstaande toezeggingen uit dat overleg. Gevraagd wordt om inzicht te krijgen in de concrete inspanningen die worden gepleegd om de nascheidingsinstallatie maximaal te laten presteren.

In juli 2019 werd de gemeente op de hoogte gesteld van de continuïteitsproblemen bij het AEB en het uitvallen van een groot deel van de verbrandingscapaciteit. Op 12 juli 2019 is de raad hierover geïnformeerd door middel van een collegebericht. Vanaf dat moment is de situatie samen met de andere gemeenten en Meerlanden nauwlettend in de gaten gehouden. Inmiddels is de situatie weer tot rust gekomen, mede door het ingrijpen van de gemeente Amsterdam.

Informatie richting de raad

Het college is nauw betrokken bij de stappen die worden gezet om de nascheidingsinstallatie te laten verbeteren. Op verschillende momenten is de raad geïnformeerd over de huidige tegenvallende resultaten van de installatie:

- In het collegebericht van 26 maart 2019 over de uitvoering van de proef in Merlenhoven is de volgende informatie opgenomen:

Samenwerking met het AEB

Sinds enkele jaren wordt het restafval van Heemstede na inzameling bij het AEB in Amsterdam nagescheiden. Nascheiding levert kwalitatief minder herbruikbaar materiaal op dan bronscheiding maar helpt ons mee onze doelstelling te bereiken. Op dit moment functioneert de splinternieuwe nascheidingsband van het AEB nog niet naar verwachting. Samen met de Meerlanden en andere (Meerlanden)gemeenten zijn we in gesprek met het AEB om het AEB te bewegen de voorspelde scheidingspercentages in de nabije toekomst te gaan verwezenlijken. Het AEB is al eerder per brief gewezen op het niet nakomen van de gewekte verwachtingen.

- Het college is in de commissie Ruimte van 17 oktober 2019 bij de discussie over de motie "Meer afval scheiden" uitdrukkelijk op de tegenvallende nascheiding ingegaan;
- In de op 4 februari van dit jaar gehouden expertavond is uitdrukkelijk, ook op de getoonde sheets, aan de orde geweest dat de nascheiding bij AEB tegenvallende resultaten heeft: 2,6% PD uit restafval in 2018.

=====